

De Jockeys

De Jockeys

Kinderen zorgen voor roem

Frans Busschots

Schrijver: Frans Busschots
Coverontwerp: Walter Baats
Foto: Lieve Busschots
ISBN: 9789403623245
© Frans Busschots

De Jockeys
Frans Busschots

Dit verhaal komt recht uit mijn hart.

Op het einde van een tv-journaal las men een bericht voor over de levensomstandigheden en corruptie rond jockeys bij kamelenwedstrijden in Noord- en Midden-Afrika. Na onderzoek ter plaatse, schreef ik dit boek. Om praktische redenen bleef ik in bepaalde situaties zeer vaag. Omdat waarheid kwetst. Dit verhaal is zeker echt gebeurd, dat kan ik de lezers met mijn rechterhand op mijn hart, zeker voor waar vertellen.

De situaties hadden mij zo getroffen dat ik dit boek geschreven heb. Om de toestand aan te klagen en zo hopen dat alles meer menselijke waarden in zich kan dragen. Recht op geluk is toch voor iedereen even groot en waardevol, niet?

Een groot feest. Even buiten het dorp stonden een twintigtal autobussen van de toeristische dienst. Kamelenwedstrijden waren immers meer dan een prestigestrijd tussen de stamhoofden. Het was big business geworden. Het land was er tot ver buiten de landsgrenzen bekend. Net zoals vroeger, zegt men, sommige rijke toeristen, naar bepaalde Oosterse landen reisden, voor persoonlijke genoegens, zo kwam men nu naar Kalina.

De sensatie was dermate groot, zodat men een kamelenwedstrijd beschouwde, als een attractie met meer dan winnen of verliezen. De kamelen en de jockeys reden op leven en dood. Het gebeurde dan ook dat soms een kameel gewoon bleef staan en meerdere deelnemers verhinderde en dan plots met de kop in het hete zand terechtkwam. Even later kwamen tientallen vliegen en ander ongedierte het lichaam van de gestorven kameel in beslag nemen. De jockey stond er dan meestal bij te wenen. Jockey en kameel waren gedurende enkele jaren één wezen met een gezamenlijk doel. Met vreugde en verdriet bij winst of verlies als gevolg. Maar bij het overlijden van een deel van dit geheel, was er een pijn die men lang blijft voelen. Ook was de toekomst van de jockey vanaf dat moment onzeker. Niemand kende de naam van de jockey. Hadden jockeys wel een naam? De landelijke politie nam dan de jockey mee voor ondervraging. Dat was standaard. De aanwezige toeristen hadden niet zo veel gemerkt van het echte gebeuren, wel zagen ze het kleine ventje van acht à negen jaar, tussen twee politiemannen naar een tent stappen. Men dacht dat er iets gebeurd was, maar wist waarschijnlijk niet veel van de echte situatie.

Zo een voorval met een kameel was wel eerder zeldzaam, maar gebeurde jaarlijks toch enkele keren en men praatte er dan ook een heel jaar over. Misschien gebeurde in de nederzettingen veel te weinig wat de sensatiebelustheid kon prikkelen, en bleef men daarom maar over de jockeys praten. Soms ook maakte de jockey een vlucht door het ijle, wanneer de kameel plots stopte. Dat kon fataal eindigen, maar meestal viel dat nog mee. Jockeys waren immers jonge mannekes en daarbij was het hete zand als een zacht tapijt.

Wedstrijden waren er bijna dagelijks. Wedstrijden om weddenschappen te kunnen houden. Ook wie een nieuwe kameel gekocht had op de markt van een naburig dorp of een jockey van een familielid geërfd had, of met een weddenschap gewonnen had. Nu waren weddenschappen met jockeys als inzet officieel verboden. Maar men weet best hoe het gaat. Wat verboden is en eigen belang kan dienen, lijkt voor sommigen een uitlokking. De zware straffen op weddenschappen voor jockeys, waren nog nooit toegepast. Omdat men officieel voor twee kamelen wedde. Trouwens: het aantal belangrijke mensen die zich zo'n weddenschap kon veroorloven, was niet zo groot. Daarbij: er waren zoveel tussenwegen die men kon bewandelen. Zo waren er soms zelfs politie-officiers die zo in het voorbijgaan soms zegden dat ze niets gezien hadden. Ze wreven dan ook meestal zuinig aan de ogen. Met een fijn lachje. Er waren dan ook voor alle situaties bijna vaste 'tarieven'. Corruptie is toch een soort bijverdienste met een vast supplementair inkomen. Het geeft immers meer 'elan' aan de officiële medewerkers. Het is standing verhogend, niet?

Ook andere weddenschappen waren officieel verboden, al werden ze oogluikend toegestaan. Het lagere volk moest toch ook wat om handen hebben? Wedden voor een hond, een geit, een schaap, of iets dergelijks, was blijkbaar oogluikend toegestaan. Het zorgde voor wat sfeer tussen de gewone mensen. Al moest wie een wedstrijd gewonnen had, officieel op die winst ook belastingen betalen. Aan de plaatselijke politiechef. Hand in hand. De politie kende dan ook haar pappenheimers en keek gewoonlijk vanop afstand naar de gekende goklustigen.

Kanti was een van de bekendste nederzettingen van het Noorden, al was het helemaal niet aan de zee gelegen. Kanti was een soort draaischijf van wegen naar het binnenland en ook naar de zee.

Vier grote wedstrijden per jaar lokten veel toeristen, zoals nu ook weer de wedstrijd van de zesde maand.

Van 's morgens vroeg al klonk veel te luide muziek. Diende dat om iedereen volledig wakker te schudden? Of om de zandkorrels een andere schikking te geven? De laatste wedstrijden werkte men met een draadloze klankinstallatie omdat vroeger de dunne draadjes soms beschadigd werden. Opzettelijk?

De deelnemers van andere stammen waren al een tweetal dagen in grote tenten te gast. Voor het publiek waren speciale tenten gebouwd. Ook de gokkantoren waren goed gehuisvest. Gokken mochten de buitenlanders zelfs openlijk. Toeristen konden op meerdere wedstrijden gokken. Alles was goed geregeld. In een grote gele tent konden ze zelfs speciale maaltijden bestellen. Inspiratiemaaltijden, genoemd. Met bijbehorende drankjes, die met de bussen van de toeristische dienst, meereisden.

De gele tent stond dan ook even van het dorp verwijderd, op een heuvel. De wedstrijden konden dan ook goed gevolgd worden vanaf die heuvel. Men vond dat de gokkers toch het wedstrijdverloop moesten kunnen volgen. Maar dat was helemaal niet nodig. Gokkers zijn speciale mensen met een neus voor het wedstrijdeinde, of was dat het weten van geplande intriges? Daarbij: wie gokt vertrekt van het standpunt dat hij regelmatig eens wint en dat is ook zo voor de 'stielmannen'. Wie een tijdje niet meer gewonnen heeft met kamelenwedstrijden, schakelt zeker over naar de paardenwedstrijden of koopt aandelen bij de petroleumindustrie. Daarvan waren er twee internationale firma's actief in de buurt.

Even na de middag werd er gepauzeerd. Moment om te babbelen en iets te eten. Een uitnodiging bij familie was natuurlijk altijd welkom. Beter dan aan de eetkraampjes met schapenvlees te moeten aanschuiven.

Omar bracht een bezoek aan zijn oude vader Ahmet, die al meer dan vijfenzeventig jaar oud was. Omar was de chef van het dorp. Van vader op zoon.

Ahmet lag op zijn bed te rusten.

"Gegroet, lieve, oude papa!"

Ahmet keek op.

"Je hebt weer alle wedstrijden gewonnen, zegt men. Is dat normaal gebeurd?"

"Papa, met mijn rechterhand op mijn hart: alles is eerlijk gebeurd."

"Zoon, ik ken jou. Jij bent een veroveraar. Jij wilt winnen."

"Dat wilt toch iedereen, papa. Daarbij: de prijzen worden aan de meet gegeven. Pech voor wie niet Omar heet. En dat ben ik, maar dat weet jij toch nog?"

"Je komt beroep doen op mijn gastvrijheid, vermoed ik?"

“Ik kom bij mijn vader, op uitnodiging, omdat hij ooit eens gezegd heeft dat ik altijd welkom was, waar en wanneer dan ook. Jij bent mijn zoon, heb jij gezegd. Weet je dat nog? Of heb je daar al spijt van?”

Ahmet staat op en omhelst heel hartelijk zijn oudste zoon.

“Jij zult ook nooit veranderen, zoon. Hoe is het met Illas en Fatine?”

“Illas is een oude brompot, papa. Hij is er erger aan toe dan jij. Met Illas vergeleken ben jij nog een frisse knaap. Hij loopt al wat gebogen en ziet niet meer zo best. Onze kinderen, zijn kleinkinderen dus, kunnen niets goed bij hem doen. Altijd maar alles verbieden en op alles zaniken. Tegenwoordig kunnen oudere mensen niet meer zo best met kinderen overweg. Vroeger deden kinderen van die onnozele spelletjes, nu heb je die vingerspellen met een computer. Daar is toch niets mis mee? Knickers en bikkelen, dat was vroeger. Waarom mogen oudere mensen zo lang blijven leven?”

“En Fatine?”

“De dochter van haar papa Illas, papa!”

“En?”

“Ze houdt zich bezig met de jockeys, papa!”

“Jockeys? Komaan zeg! Die moeten toch maar op de kameel gaan zitten en zorgen dat hun poep aan de rug van de kameel kleeft.”

“Ja, papa, maar zo eenvoudig is het tegenwoordig ook niet meer. Wie houdt zich bij jullie met de jockeys bezig?”

“De oudste jockey houdt zich daarmee bezig. En hij doet dat uitstekend.”

“Ze moeten in optimale conditie zijn. Geen kilootje te veel. Voldoende vitaminen in de voeding. Beweging is ook belangrijk. De kamelen voelen dat wanneer de jockeys stramme spieren hebben. Soepel meebewegen is voor een jockey belangrijk. En er is nog veel meer. Mijn vrouw